

Vračanje izvirne podobe kipa sv. Notburge

NIVES SLEMENŠEK

Kip sv. Notburge stoji na desni strani baročnega oltarja sv. Antona Padovanskega v župnijski cerkvi sv. Jakoba v Kostanjevici na Krki, ki je po stilu in obliki soroden nasproti stoječemu oltarju sv. Frančiška Ksaverja. Oba stranska oltarja smo v letu 2020 konservirali-restavrirali v delavnici Posavskega muzeja Brežice.

Pred posegom smo zaradi suma na sekundarne preslikave izvedli sonde, ki so razkrile, da so bili kipi obeh oltarjev v preteklosti izvorno skoraj v celoti pozlačeni z izjemo inkarnata figur, las in podstavka, slednja sta bila primarno polikromirana v rjavih tonih. Pozlata na oblačilih in atributih je bila izvedena deloma v sijajni in deloma mat tehniki. Z izjemo srpa je bila preslikava nanešena neposredno na pozlato v debelejšem sloju. Pozlačen srp, pa je bil v kasnejših obdobjih najprej posrebrjen in šele nato obarvan z rjavo lazuro.

Po posvetu z odgovorno konservatoriko ZVKDS OE Ljubljana Marijo Režek Kambič smo se glede na dobro stanje izvorne pozlate odločili za odstranitev sekundarnega nanosa barvne plasti.

Izmed vseh izvedenih konservatorsko-restavratorskih postopkov, ki so bili: injiciranje biocida v izletne luknjice insektov, utrjevanje lesne strukture, odstranjevanje površinskih nečistoč, odstranitev sekundarnih plasti, kitanje, nanašanje podloge in retuširanje, smo največ časa in pozornosti posvetili odstranjevanju sekundarnih plasti.

V primerjavi s sijajno pozlato, je bila mat pozlata slabše ohranjena. Ta je lokalno manjkala, bila odrgnjena, pooglenela (košara sv. Notburge) ali pa sprejeta z barvno plastjo, da bi njena odstranitev pomenila tudi potencialno izgubo izvorne plasti.

Tovrstne poškodbe so bile obsežnejše na kipih drugih svetnikov, zaradi česar smo se odločili za izvedbo rekonstrukcije mat pozlate. Odločitev je vplivala tudi na kip svetnice, saj bi drugačna obravnava kipa porušila enotni videz stranskih oltarjev.

Pri konservatorsko-restavratorskih posegih so sodelovali:

Aleš Vene, Davorin Prah in Nives Slemenšek, Posavski muzej Brežice.

Kip sv. Notburge pred in po posegih

Postopek odstranjevanja barvne plasti

Odstranjevanje površinskih nečistoč

Odstranjevanje ostankov barvne plasti

Lokalna retuša pozlate